

Marina 25 jaar voorganger in De Duif Levenslang voor de liefde

Overweging 7 februari 2016 – Marina Slot

Medevoorganger: Henk Kemper

*“... Alles gaat op zijn kop,
het burgerlijk fatsoen,
de normen van oude culturen,
niks kan je volhouden als Jezus de Gezalfde in de buurt is.
Het gaat om de liefde voor mensen en niet om de vormen en de gewoonten.
Dat is waar we (...) voor staan, voor de inhoud van het evangelie,
Voor de liefde tot onze naaste, de mens die anders is dan wij,
De mens die onze steun en onze aandacht nodig heeft ...”*

Opening *Marina*

Wij zijn hier bij elkaar in de Naam van de
Eeuwige en Barmhartige die liefde is,
en van Jezus van Nazareth, die de liefde tot
over de dood heen heeft voorgeleefd, onze
broeder en bondgenoot,
en van de Geest die ons troost en inspireert
alle dagen van ons leven.

Openingslied Om liefde gaan wij een leven

Huub Oosterhuis / Herman Rouw

Om liefde gaan wij een leven,
zeilen wij over de zee,
vliegen wij langs de hemel,
om liefde gaan wij een leven
met licht en met donker mee.
Vogeltje van de bergen
wat zwoeg je dapper voort?
Om wat ik uit de verte
van liefde heb gehoord.

Om liefde gaan wij een leven,
graven diep in de nacht,
kruipen wij onder de hemel
om liefde gaan wij een leven
om weten en stille kracht.
Mensje, één van de velen
waar snelt je voetstap heen?
Waar is te vinden dat ene,
daar snellen mijn voeten heen.

Om iemand gaan wij een leven,
wagen wij dood na dood,
zwerfen de verste wegen
om jou, op hoop van zegen,
mijn liefde, mijn reisgenoot.
Dalen van zwarte aarde,
bergen van hemelsblauw,
om alles ga ik dit leven
om alles of niets met jou.

Welkom

Henk Kemper

Lied Naar jou

Vrij naar psalm 63

Naar jou sta ik op in de morgen,
roep ik de uren bid het licht,
stropel om water.

Naar jou dorst ik door de middag.
Lichaam ben ik, ziel, smee ik.
Met de schaduwen val ik.

Naar jou woel ik in de nacht.
Slaap je? Raak mij aan,
dat ik rust vind
en naar jou opsta in de morgen.

Huub Oosterhuis / Tom Löwenthal

Inleiding Marina

Lieve mensen, wat fijn dat jullie er allemaal zijn.

Meestal kijk ik eerder vooruit als achteruit, maar vandaag is het wel een dag waarop terugkijken nuttig is.

Gisteren heb ik o.a. mijn eerste nog handgeschreven Duifpreek gelezen van 30 december 1990, ik ging samen met Harris voor. Want ik heb alles bewaard van mijn eerste dienst in 1978 als jong studentje tot nu aan toe.

In 1989 ben ik hier binnengekomen in de toen nog Katholieke Basisgemeente als kerkvluchteling uit de traditionele protestantse kerken omdat er nog steeds gedoe en discriminatie van homo's in de kerk was.

Mijn liefde voor de muziek in de Duif was er eerst en ik ging in het koor. Later ontdekte men dat ik misschien ook iets te zeggen had. En zo is het gekomen.

Al 25 jaar mag ik jullie meenemen in alle gedachten, mijmeringen en gevoelens die er bij mij opkomen hier in de Duif en in het leven wat ik tot dusver heb geleid.

Als ik terugkijk, dan zie ik vele gezichten aan mij voorbijtrekken, mensen die voor mij van waarde en belang zijn geweest zoals Christien Wartena, mijn koormaatje die net is overleden, Mimi Christiaans, mijn medevoorganger en medevoorzitter, Jos Brink, mijn collega, die mij met humor heeft geleerd hoe je een viering foutloos regisseert, Goos Verboom, mijn vriend en medevoorganger en natuurlijk Hedwig Buren, koorzangster en voorzitter die we niet konden missen. Op het gevaar af dat ik mensen vergeet, noem ik toch hun namen omdat zij voor mij de Duif mede hebben gemaakt.

En ik denk ook aan de discussies die ik als protestant in een katholieke omgeving heb gevoerd, mag ik het kruis op tafel zetten wanneer het in de viering over het lijden gaat, of moet het er altijd staan?? Het was soms vloeken in de kerk in het begin, maar ik heb gemerkt: in de Duif kan er veel, als je er maar over praat.

We hebben 25 jaar Duif gevierd, 35 jaar, 40 jaar... En al die tijd mocht ik jullie voorganger zijn en blijven.

En daar ben ik dankbaar voor, want de Duif is een plek die mij ruimte heeft gegeven, die mij helemaal op mijn eigen poten heeft gezet. Na een theologische opleiding in Kampen waar ik veel geleerd had, moest ik in de praktijk van de Duif vooral veel afleren. Die kans hebben jullie mij gegeven. Dank daarvoor!

Ik heb mogen dopen, trouwen en rouwen met jullie en uiteindelijk hebben wij ook zelf hier een prachtige trouwviering mogen vieren op 6 september 2014 met al die lieve Duiven, familie en vrienden om ons heen.

Omdat ik jullie altijd heb meegenomen in de belevenissen van mijn leven, gaan we ook vandaag op reis, met de gezongen lezing van het lied 'Levenslang' zeg ik veel over mijn eigen leven, over de ups en downs van een menselijk bestaan. En de tekst uit Johannes over 'Jezus en de vrouw bij de bron' kwam in mij op toen ik samen met Marleen en Marjoleine door Sri Lanka trok om het land te verkennen en om de familie van Marjoleine op te sporen. Maar daarover later in de overweging.

Mijn levensmotto is dat ik het leven altijd vanuit liefde wil leven. Dat verbind ik aan de woorden van de profeet en broeder Jezus die de liefde door alles heen tastbaar heeft gemaakt. En in al zijn verhalen en belevenissen komt dat terug. Daarom sta ik hier nog steeds na 25 jaar, omdat ik 'Levenslang voor de liefde' ga en jullie daarin mag laten delen. Ik wens ons een prachtige viering toe!

Gezongen lezing - Lied Levenslang

H.Oosterhuis / T.Löwenthal

Op mijn levenslange reizen
twijfel, donker achtervolgt mij.
Liefde, blind, holt voor mij uit,
zing ik steeds op and're wijzen
over wie ik niet kan spreken,
zing ik: "ooit, mijn hart te breken,
ooit mijn hart voor jou te breken".

Opgereisd, pas halverwege,
met een keel kapot gezongen,
met een hart voor wie gebroken,
kruip ik onder doornenstruiken,
druk mijn ogen in de aarde,
smee dat nu het eind zal komen,
smee de dood, dat hij zal komen.

Mmm.....

Spoorloos trok voorbij de twijfel,
waar ik lag. De liefde keerde,
zag mij, bracht mij drank en spijze,
deed mij opstaan uit de dood.
Nog een leven zal ik reizen.
Nooit meer zonder reisgenoot.

Tweede lezing Johannes 4: 4-30

Naardense Bijbelvertaling

Maar hij heeft door Samaria moeten komen.

Dus komt hij aan bij een stad van Samaria die Sichar heet, naast het gebied dat Jacob aan zijn zoon Jozef heeft gegeven.

Daar is de bron van Jacob geweest; welnu, vermoeid van het lopen, zo is Jezus bij de bron gaan zitten; het is ongeveer het zesde uur geweest.

Er komt een vrouw, uit Samaria, om water te scheppen;

Jezus zegt tot haar: geef mij te drinken! – want zijn leerlingen zijn weggegaan, de stad in, om etenswaren te kopen.

Dan zegt de vrouw, die Samaritaanse tot hem:

Hoe kunt u die een Judeeër bent, van mij te drinken vragen! – een vrouw, een Samaritaanse! Judeeërs gebruiken immers niets samen met Samaritanen!

Jezus antwoordt en zegt tot haar: als u wist van de gave van God en wie het is die tot u zegt ‘geef mij te drinken!’, dan zou ú het hém vragen en zou hij het u gegeven hebben: levend water!

Zij zegt tot hem: heer een schepbak hebt u niet en de put is diep, – waar hebt u het dan vandaan, het levende water? – ú bent toch niet groter dan onze vader Jacob, die ons de put gegeven heeft en er zelf uit heeft gedronken, en zijn zonen en zijn fokvee óók?!

Jezus antwoordt en zegt tot haar: al wie drinkt van dit water zal wéér dorst krijgen; maar wie zal drinken van het water dat ik hem zal geven krijgt geen dorst meer tot in der eeuwigheid, – nee, het water dat ik hem zal geven zal in hem worden een bron van water dat opwelt tot eeuwig leven!

De vrouw zegt tot hem: Heer, geef mij dat water, – dat ik geen dorst meer krijg en niet hierheen hoeft te komen om te scheppen!

Hij zegt tot haar: ga, roep uw man en kom hierheen!

De vrouw antwoordt en zegt: ik heb geen man!

Jezus zegt tot haar: dat zegt u fraai, ‘ik heb geen man’, want u hebt vijf mannen gehad, en die u nu hebt is uw man niet; het is waar wat u hebt gezegd!

de vrouw zegt tot hem: heer ik aanschouw dat u een profeet bent, u! – Onze vaderen hebben aanbeden op deze berg, en júllie zeggen dat te Jeruzalem de plaats is waar men moet aanbidden!

Jezus zegt tot haar: geloof mij, vrouw, het uur komt dat jullie noch op deze berg noch in Jeruzalem de Vader zullen aanbidden;

Júllie aanbidden zonder te weten wat, wij weten wat wij aanbidden; de redding is immers uit de Judeeërs;

nee, het uur komt en is er nu dat de waarachtige aanbidders de Vader zullen aanbidden in geestkracht en in waarachtigheid, want naar hen die hem zó aanbidden is de Vader op zoek; God is geestkracht en wie hem aanbidden, moeten aanbidden in geestkracht en waarachtigheid!

De vrouw zegt tot hem: ik weet dat (de) Messias komt, hij die gezalfde heet;

Wanneer die zal komen, zal hij ons dat alles aankondigen!

Jezus zegt tot haar: ik ben het, – die tot u spreekt!

Daarop komen zijn leerlingen aan; en het heeft hen verwonderd dat hij met een vrouw in gesprek is geweest, – niet één evenwel zegt ‘waar bent u naar op zoek? of ‘waarom u spreekt u met haar?’

Dan laat de vrouw haar waterkruik achter en gaat terug naar de stad;

zij zegt tot de mensen: hierheen, ziet een mens die mij alles heeft gezegd wat ik heb gedaan!

– Is dat niet de Gezalfde?!

Zij trekken de stad uit, – en zijn bij hem gekomen.

De wildernis
zal bloeien
als een roos

Overweging

Op zoek naar familie van Marjoleine trokken wij door het mooie land Sri Lanka de afgelopen weken. En na de eerste grote teleurstellingen van adoptiepapieren die niet klopten, hebben we een groot resultaat geboekt. Marjoleine heeft veel familie gevonden, in het straatje wat jullie op de liturgie zien, wonen in een klein huisje 9 familieleden.

Tijdens die zoektocht hebben we gemerkt wat een taboe er rust op het ongetrouwd een kind krijgen. Dat is volstrekt verboden. We hoorden van een jong meisje van 16 jaar die haar kindje kreeg in het ziekenhuis.

Na de geboorte gaf ze valse informatie over zichzelf en haar familie en daarna beroofde ze zich van het leven door van het dak te springen.

Onbarmhartig en hard is de cultuur daar, de vrouw wordt veroordeeld en dat oordeel staat vast.

Oosterse cultuur

Toen moest ik denken aan het gesprek van Jezus met de vrouw bij de bron.

En ik bedacht hoe uitzonderlijk eigenlijk zijn optreden is geweest in die Oude - Oosterse cultuur die niet veel verschilde van wat wij net hebben meegemaakt.

De rol van vrouwen is al ondergeschikt en dan nog een Samaritaanse vrouw, een vrouw van het volk waar Joden liever niet mee omgaan. Jezus raakt met de Samaritaanse aan de praat bij de bron en in dat gesprek legt zij verbinding met hem door hun beider voorvader Jacob te noemen die deze put heeft geschonken aan het volk. Een eigen put dichtbij huis, een bron van leven, kostbaar goed.

Ook in Sri Lanka kwamen wij bij mensen die een bron in de tuin hadden, zij hadden eigen water en als je heel afgelegen woont, is dat goud waard. Dat is heel anders dan bij ons waar je de kraan maar open hoeft te doen en het gezuiverde heldere water stroomt eruit.

En op het zesde uur, midden op de dag heb je wel behoefte aan dorstlessend water midden in de woestijn.

Gezalfde

Het gesprek is geen niemendalletje, het gaat ergens over, Jezus maakt zich bekend als de Gezalfde, als degene die 'levend water' mag schenken.

Wat is de betekenis daarvan voor ons, levend water?

Eeuwig leven, zegt de traditie, maar wat is dat?

Het is een lafenis waar je beter van wordt, waar de verbinding mee tot stand komt tussen jou en je God, tussen jou en die andere mens die naast je staat.

Levend water is in mijn idee een stroom van liefde en waarheid die het leven anders maakt. Waardevoller, meer verbonden met elkaar. Want dat is waar de Gezalfde voor staat. Hij heeft iets te brengen in de wereld, hij heeft een gave, liefde en bevrijding.

Daarom vraagt hij ook aan haar wie ze is en ze is openhartig, goudeerlijk. En er is geen oordeel van zijn kant, wat de traditie ook over vrouwen zoals zij zegt.

Dat moet een openbaring voor haar geweest zijn.

De hardheid van zo'n oordelende omgeving maakt vrouwen klein en angstig, hebben we gezien; je durft niet meer open en eerlijk te zijn over je leven. Maar dat valt weg in dit openhartige gesprek van mens tot mens.

Jezus maakt alles los van de daar gebruikelijke gang van zaken, van wat voor mensen gewoon is.

Hij zegt: het maakt niet meer uit waar je aanbidt, in Jeruzalem zoals de Joden doen of op de berg Gerizim zoals voor Samaritanen gebruikelijk is.

Het gaat om de geestkracht en de waarachtigheid die er uit onze woorden en ons handelen spreekt.

Alles op zijn kop

Alles gaat op zijn kop, het burgerlijk fatsoen, de normen van oude culturen, niks kan je volhouden als Jezus de Gezalfde in de buurt is.

Het gaat om de liefde voor mensen en niet om de vormen en de gewoonten.

Dat is waar we hier in de Duif ook al jaren voor staan, voor de inhoud van het evangelie, voor de liefde tot onze naaste, de mens die anders is dan wij, de mens die onze steun en onze aandacht nodig heeft. En wij voelen onszelf niet beter of hoger, want wijzelf hebben die liefde, dat levende water ook hard nodig. Want op onze levenslange reizen, maken we allemaal veel mee.

Maar we hebben ook weet van dat we niet alleen zijn, dat we samen op weg zijn met de liefde in ons hart.

Dat is de gave en de genade die wij elke zondag weer mogen uitdelen aan elkaar. Omdat wij er zijn voor elkaar in liefde.

Moge het zo zijn.

Pianomuziek

Geloofsbelijdenis

Ik geloof in de Geest
van leven en liefde,
ver aan mij vooraf,
royaal aan mij vooruit,
maar ook in mij aanwezig.
Soms noem ik Hem God,
maar het liefste
noem ik Haar Schepper.

Ik geloof in mensen,
gedreven door de Geest,
die mij vóórleven
wat leven betekent
en wat liefde vermag.
Daarom geloof ik in Jezus
en in zoveel anderen
die leefden en leven zoals Hij.

Ik geloof in de Gemeenschap van de Geest:
mensen die samen zich oefenen
in recht doen en vrede stichten,
in breken en delen.

Ik geloof in het goede,
dat wij nu eens verbergen
dan weer openbaren.
En ik geloof dat het goede
het kwade zal overleven;
dat niet het laatste woord
zal zijn aan de dood,
maar aan het leven en de liefde.
Amen.

Intenties die werden opgeschreven in het groene boek

Tafelgebed Tot Zegen

Huub Oosterhuis/ Tom Löwenthal

Deze bijeenkomst zij ons tot zegen

Dit komen tezamen van mensen, gezichten en zielen
van hier en overal, aarde en hemel,
deze seconde der uren, der eeuwen,
zij ons tot zegen.

Moge de donkere nacht onze dagen behoeden,
deze nieuwe dag ons zuiveren, sterken,
dat onze boeien geslaakt,
onze honger gestild,
dat niet de dood op ons valt.

Moge het licht van de morgen
over ons opgaan, nieuw alle dagen.

Moge de kracht in ons varen
van Jezus uw dienstknecht uw kind.
Dat ons voor ogen staat hij door u geroepen,
bestemd en bezielde om in ons midden,
eens en voorgoed,
te zijn uw woord uw voorbeeldmens,
aldoende liefde, recht –
brood uit de hemel, water uit de rots,
wijnstok wereldwijd vertakt –

Dat waar wij gaan zijn geest ons overschaduwet,
liefde sterker dan de dood.

Die mens gedenken wij
als een van ons, als een met u.
Moge het delen van dit brood en deze beker
ons sterken in de hoop
dat hij leven zal in ons
uit kracht van u.

Dat een nieuwe wereld komen zal
waar brood en liefde is genoeg voor allen.
Kom bevrijden wees genadig,
ere zij u in den hoge,
diep in ons midden,
vrede op aarde,
kome wat komt.

Uitnodiging

Marina

Ooit eens was er een maaltijd van Jezus met zijn leerlingen,
mannen en vrouwen, en de kinderen zullen er wel omheen gespeeld hebben.
Ze vierden hun vriendschap en de grote opdracht die ze in het leven samen hadden.
Ze deelden alles met elkaar, zoals ook wij met elkaar het leven willen delen hier.
De vreugde en het verdriet, de blijdschap en de angst, de liefde en de vrede, alles waar wij op
onze levenslange reizen tegenaan lopen.
Vandaag vieren we dat wij bij elkaar zijn, met elkaar en voor elkaar
en we delen brood en wijn, tekenen van leven en van samen.
Komt want alles staat klaar.

Breken en delen van brood en wijn

Lied

H. Oosterhuis, naar Augustinus / T.Löwenthal

Dieper dan de brandhaard in het vuur is,
dieper dan in de typhoon de stilte,
was jij in mij die niet in mijzelf was,
dieper dan de zielen in mijn lichaam.

Uitgehakt als stenen uit een rotswand

was ik, lichtloos, dicht als steen van binnen,
vlakke, wind van lege woorden.
Maar nog was jij dichterbij me dan ik ik ben.

Dieper dan de stormhaard in de vuurzee,
hoger dan een rotsgebergte zonlicht,
hoger klank dan oren kunnen horen,
hoger woord dan klanken kunnen dragen,
hoger dan mijn steilste hoogte ben jij,
dieper in mij dan mijn diepste zelf.

Onze Vader

Jan van Opbergen

Onze Vader,
al zolang onderweg
van de hemel naar de aarde,
Uw Naam worde geheiligd,
nooit meer in gevechten
van volk tegen volk,
van man tegen man;
Uw Naam worde gedaan en doorgegeven
in gerechtigheid en vrede,
van mens tot mens,
van land tot land,
over heel de wereld.

Laat komen uw rijk
door allen die veranderd zijn
in mensen van vrede en mededogen.

Laat gebeuren in ons midden
wat wij hebben uitgesteld tot in de hemel.

Geef ons heden zoveel inzicht
dat wij weten wat ons werkelijk
tot vrede en toekomst brengt.

Vergeef ons dat wij U tegenhielden
in zoveel mensen,
zoveel eeuwen lang.

En leid ons weg uit de verleiding
tot macht en geweld,
maar verlos ons vandaag nog
van één wereld voor enkelen
en open die wereld
van God en mens met allen. Amen.

Activiteiten en informatie

Slotlied: Die mij droeg. op.36, nr 5*H.Oosterhuis / T.Löwenthal*

Die mij droeg op adelaarsvleugels,
die mij hebt geworpen in de ruimte.
En als ik krijsend viel
mij ondervangen met uw wieken
en weer opgegooid
totdat ik vliegen kon
op eigen kracht.

Zegen voor jou*Marina*

Ik hoop dat jullie samen met mij dat gevoel kennen, van in de ruimte te worden gegooid en ook weer opgevangen worden. Dat dit lied je kan raken tot in het diepst van je ziel. Dat is leven in diepste diepten en grote hoogten.
En in dat leven hopen we op welzijn en vertrouwen op liefde en vrede en dat is wat wij elke week weer vragen in de zegen over ons leven.

De Eeuwige zegent ons en behoede ons,
De Barmhartige laat haar gelaat over ons lichten en is ons genadig,
De Krachtige en Tedere verheft haar gelaat over ons en geeft ons vrede.
Amen

Acclamatie*H.Oosterhuis / A.Oomen*

Gij Eeuwige, Eerste en Laatste,
Vader, Moeder, God onspreekbaar
boven onze woorden uit.

Zegen uw mensen die hier nu zijn
en alle mensen, waar ook ter wereld.
Doe lichten over ons Uw aangezicht
en geef ons vrede

Na afloop van de viering zijn er verkiezingen van voorgangers, bestuur en het nieuwe jaardoel.
Ook is er een hapje en een drankje om te vieren dat Marina en de Duif al zo lang verbonden zijn.